

## Sectorplan 43 Verpakkingen van overige gevaarlijke stoffen

### I Afbakening

Verpakkingen van overige gevaarlijke stoffen bevatten resten van bijvoorbeeld bestrijdingsmiddelen, halogeenhoudende chemicaliën en laboratoriumchemicaliën, of zijn daarmee verontreinigd. Het betreft zowel gescheiden ingezamelde verpakkingen als verpakkingen die vrijkomen bij het verwerken van gemengde afvalstoffen of bij het scheiden van verpakking en inhoud. Ook spuitbussen met restanten gevaarlijke stoffen vallen onder dit sectorplan.

Niet onder dit sectorplan vallen gescheiden vrijkomende partijen verpakt productieafval, mischarges en 'over-de-datum' materiaal dat de beoogde eindgebruiker nog niet heeft bereikt, **tenzij** de inhoud op enig moment van de verpakking wordt gescheiden. In dat laatste geval vallen de verpakkingen – voor zover verontreinigd met gevaarlijke stoffen – wel onder dit sectorplan.

Ook niet onder dit sectorplan vallen verpakkingen van overige gevaarlijke stoffen die visueel geen restanten van de oorspronkelijke inhoud meer bevatten en - waar het verpakkingen betreft die vallen onder de STORL-regeling - op de daarvoor voorgeschreven wijze zijn gereinigd.

Tot slot vallen niet onder dit sectorplan partijen 'gewone' verpakkingen of partijen 'verpakkingen van verf, lijm, kit of hars' waar 'verpakking van overige gevaarlijke stoffen' slechts als incidentele verontreiniging in aanwezig is.

Onderstaand - niet limitatief bedoeld - overzicht bevat afvalstoffen die overeenkomsten vertonen met de afvalstoffen in dit sectorplan, maar niet vallen onder dit sectorplan. Voor een schematische weergave van de afbakening van de sectorplannen 41, 42 en 43 klikt u [hier](#).

#### Voor deze afvalstoffen zie...

Niet gescheiden vrijkomende partijen verpakt productieafval, mischarges en 'over-de-datum' materiaal.	Sectorplan 2; <a href="#">Restafval van bedrijven</a>
Gescheiden vrijkomende partijen verpakt productieafval, mischarges en 'over-de-datum' materiaal dat de beoogde eindgebruiker nog niet heeft bereikt	Sectorplan 3; <a href="#">Procesafhankelijk industrieel afval van productieprocessen</a>
Verpakkingen van niet-gevaarlijke stoffen	Sectorplan 41: <a href="#">Verpakkingen algemeen</a>
verf, lijm, kit of hars, voor zover vrij van verontreiniging met delen van de oorspronkelijke inhoud	Sectorplan 41: <a href="#">Verpakkingen algemeen</a>
Verpakkingen van overige gevaarlijke stoffen die visueel geen restanten van de inhoud meer bevatten en die - waar voorgeschreven - op de juiste manier zijn gereinigd	Sectorplan 41: <a href="#">Verpakkingen algemeen</a>
Spuitbussen zonder de oorspronkelijke gevaarlijke stoffen	Sectorplan 41: <a href="#">Verpakkingen algemeen</a>
Verpakkingen van verf, lijm, kit of hars, voor zover met delen van de oorspronkelijke inhoud verontreinigd	Sectorplan 42: <a href="#">Verpakkingen van verf, lijm, kit of hars</a>

### II Minimumstandaard voor verwerking

De minimumstandaard voor het verwerken van verpakkingen met overige gevaarlijke stoffen is verbranden als vorm van verwijdering.

### III Grensoverschrijdend transport van afval

Het toetsingskader, de bezwaargronden en de bijbehorende procedures voor overbrenging vanuit of naar Nederland zijn opgenomen in hoofdstuk [Toetsingskader grensoverschrijdend transport van afval](#) van het beleidskader. De uitwerking voor verpakkingen van overige gevaarlijke stoffen is hieronder gegeven. Deze uitwerking geldt:

- voor overbrenging binnen de Europese Unie, en
- voor invoer van buiten de Europese Unie en uitvoer naar buiten de Europese Unie, tenzij
  - uit [paragraaf 12.5.5](#) van het beleidskader iets anders volgt en/of
  - toetsing aan [Verordening 1013/2006/EG](#) al direct leidt tot bezwaar (bijvoorbeeld op basis van art. 36 van de verordening).

#### (Voorlopige) verwijdering

Overbrenging vanuit Nederland voor storten is op grond van nationale zelfverzorging in beginsel niet toegestaan.

Overbrenging vanuit Nederland voor verbranden als vorm van verwijdering is in beginsel toegestaan.

Overbrenging vanuit Nederland voor andere vormen van (voorlopige) verwijdering dan storten of verbranden is in beginsel niet toegestaan op grond van nationale zelfverzorging wanneer als vervolghandeling een deel van de overgebrachte afvalstof wordt gestort.

Overbrenging naar Nederland voor storten is op grond van nationale zelfverzorging en/of nationale wettelijke bepalingen in beginsel niet toegestaan.

Overbrenging naar Nederland voor verbranden als vorm van verwijdering is in beginsel toegestaan wanneer dit in overeenstemming is met de Nederlandse minimumstandaard.

Overbrenging naar Nederland voor andere vormen van (voorlopige) verwijdering dan storten of verbranden is in beginsel niet toegestaan op grond van nationale zelfverzorging wanneer als vervolghandeling een deel van de overgebrachte afvalstof wordt gestort.

#### (Voorlopige) nuttige toepassing

Overbrenging vanuit Nederland voor (voorlopige) nuttige toepassing is in beginsel toegestaan, tenzij uiteindelijk zoveel van de overgebrachte afvalstof wordt gestort dat de mate van nuttige toepassing de overbrenging niet rechtvaardigt. Voor verpakkingen met overig gevaarlijk afval geldt dat iedere mate van storten in beginsel te hoog is om de overbrenging te rechtvaardigen omdat verbranden als vorm van verwijdering mogelijk is.

Overbrenging naar Nederland voor (voorlopige) nuttige toepassing is in beginsel toegestaan wanneer de verwerking in overeenstemming is met de Nederlandse minimumstandaard.

#### IV Achtergrond afbakening en omvang van de stroom

##### Schud-, schrap- en schraapleeg

Voor de afbakening van de verschillende sectorplannen in het LAP die betrekking hebben op verpakkingen is het onderscheid wel of niet "schud-, schrap- en schraapleeg" relevant. Is dit het geval, dan vallen de betreffende verpakkingen onder sectorplan 41 'Verpakkingen algemeen'. Zijn de verpakkingen niet schud-, schrap- en schraapleeg dan vallen zij onder sectorplan 42 'Verpakkingen van verf, lijm, kit of hars' of onder sectorplan 43 'Verpakkingen van overige gevaarlijke stoffen'.

In veel gevallen zullen verpakkingen die "schud-, schrap- en schraapleeg" zijn, slechts bestaan uit het verpakkingsmateriaal zelf en zijn aan te merken als niet-gevaarlijk afval. Dit is echter slechts een indicatie. In beginsel kunnen ook kleine hoeveelheden ingedroogde of uitgeharde resten van de inhoud toch maken dat het om een gevaarlijke afvalstof gaat. Het onderscheid tussen gevaarlijk afval en niet gevaarlijk afval wordt immers bepaald door de Eural en de daarbij behorende concentratiegrenswaarden. Hoewel dit vaak wel zo zal zijn, loopt dit niet per definitie parallel met de indeling in sectorplannen in het LAP op basis van het begrip "schud-, schrap- en schraapleeg".

##### Omvang afvalstof

De totale productie aan verpakkingen met overig gevaarlijk afval in Nederland is niet goed bekend omdat in de monitoring het onderscheid tussen verpakkingen met overige gevaarlijke stoffen en verpakkingen van verf, lijm, kit of hars (sectorplan 42 'verpakkingen van verf, lijm, kit of hars') slechts deels gemaakt kan worden. De totale productie van afval dat onder onderhavig sectorplan kan vallen bedraagt ongeveer 14 kton (situatie 2006).

##### Euralcodes

Voor de feitelijke afbakening is paragraaf I van het sectorplan bepalend. De in onderstaand overzicht genoemde Euralcodes kunnen betrekking hebben op afval dat valt onder de reikwijdte van dit sectorplan. Deze opsomming is indicatief. Wanneer aard en/of herkomst van een afvalstof in overeenstemming zijn met paragraaf I van het sectorplan, is niet van belang of de voor de afvalstof gehanteerde Euralcode al dan niet in dit sectorplan of in andere sectorplannen wordt genoemd.

##### **Indicatief overzicht van Euralcodes**

150110; 200127; 200128
------------------------

In artikel 1 van de [Regeling Europese afvalstoffenlijst](#) wordt verwezen naar de bijlage die hoort bij [Beschikking 2000/532/EG](#) van de Commissie. In deze bijlage, die is gewijzigd bij [Besluit 2014/955/EU](#) van de Commissie, vindt u de afvalstoffenlijst en de manier waarop in concrete gevallen de van toepassing zijnde Euralcode moet worden bepaald. In artikel 4 van de [Regeling Europese afvalstoffenlijst](#) is uitgewerkt hoe moet worden omgegaan met zogenaamde complementaire categorieën, waarbij afhankelijk van de situatie soms een code moet worden gekozen voor gevaarlijk afval en in andere gevallen een code voor niet-gevaarlijk afval. De regeling en bijlage worden nog eens verder uitgewerkt en toegelicht in de door VROM uitgegeven [Handreiking Eural](#).

##### Monitoring

De monitoring van verpakkingen met overig gevaarlijk afval vindt jaarlijks plaats op basis van meldingen aan het Landelijk Meldpunt Afvalstoffen. Rijkswaterstaat Leefomgeving rapporteert jaarlijks over de [monitoring en de resultaten](#).

#### V Overwegingen bij de minimumstandaard

##### BREF

Bij het vaststellen van de minimumstandaard voor verpakkingen voor overig gevaarlijk afval zijn de in het kader van de [Richtlijn industriële emissies](#) opgestelde BBT-conclusies (of zolang deze er nog niet zijn de BBT-referentiedocumenten (BREF's)) betrokken. Met deze documenten moet op grond van artikel 5.4, eerste lid, van het [Besluit omgevingsrecht](#) rekening worden gehouden bij het bepalen van de BBT. Voor verpakkingen met overig gevaarlijk afval zijn geen als BBT aangemerkte bepalingen gevonden die betrekking hebben op de wijze waarop verpakkingen met overig gevaarlijk afval verwerkt moeten worden. De Richtlijn industriële emissies en daarop gebaseerde BREF's hebben dan ook geen gevolgen voor de toelaatbaarheid van bepaalde methoden van verwerking zoals deze in de minimumstandaard wordt vastgelegd.

#### Hoogwaardigheid van verwerking

Bij verbranden van verpakkingen met overig gevaarlijk afval leidt de rookgasreiniging tot een minimale hoeveelheid reststoffen die moet worden gestort. De overige reststoffen van verbranding worden nuttig toegepast. Tevens wordt bij het verbranden van verpakkingen met overig gevaarlijk afval energie gewonnen. Laagwaardiger verwerking dan de minimumstandaard, d.w.z. storten van verpakkingen met overig gevaarlijk afval, is ongewenst wegens het ruimtebeslag, het verlies aan grondstoffen en de productie en emissie van methaan. Dit alles, samen met het gegeven dat een hoogwaardiger wijze van verwerking voor alle verpakkingen met gevaarlijk afval niet haalbaar is vanwege de heterogeniteit van het afval, maakt deze minimumstandaard milieuhygiënisch verantwoord.

#### Relatie tot de praktijk in Nederland / uitvoerbaarheid / bedrijfszekerheid

De minimumstandaard sluit aan bij de bestaande wijze van verwerking en is daarmee uitvoerbaar en bedrijfszeker.

#### Relatie minimumstandaard en gebruikelijke verwerking in het buitenland

De wijze van verwerking in het buitenland is in een aantal gevallen laagwaardiger dan de minimumstandaard. Op grond van het beginsel van nationale zelfverzorging wordt uitvoer voor storten in beginsel echter niet toegestaan. Hiermee wordt voorkomen dat het vaststellen van deze minimumstandaard leidt tot grootschalige uitvoer naar laagwaardiger verwerking in het buitenland.

#### Kosteneffectiviteit

Verwerken van verpakkingen met overig gevaarlijk afval volgens de minimumstandaard is algemeen aanvaard als haalbaar en kosteneffectief.

#### Specifieke aspecten/ontwikkelingen

In vergelijking tot LAP1 is de minimumstandaard aangepast. De minimumstandaard in LAP1 ging nog uit van het in Nederland beschikbaar zijn installaties speciaal ontwikkeld voor het verbranden van gevaarlijke afvalstoffen (draaitrommelovens). Deze zijn inmiddels gesloten

#### De minimumstandaard i.r.t. zeer schadelijke stoffen

Bij vaststelling van de minimumstandaarden in het LAP is het milieu één van de meegewogen aspecten (zie ook het hoofdstuk [Minimumstandaard](#) van het beleidskader). Hierbij is in het algemeen een gemiddelde of gebruikelijke samenstelling van de afvalstof als uitgangspunt gehanteerd. In een aantal gevallen is in de formulering van de minimumstandaard al expliciet rekening gehouden met het mogelijk voorkomen van schadelijke componenten. Het is echter niet ondenkbaar dat ook in andere gevallen specifieke verontreinigingen in partijen afval voorkomen.

In het hoofdstuk [Mengen](#) van het beleidskader is aangegeven dat verspreiding van stoffen die zodanig gevaarlijk zijn dat ze onder geen beding in de stoffenkringloop mogen blijven circuleren moet worden voorkomen. Concreet gaat het om

- persistente organische verontreinigende stoffen (POP's) uit het Verdrag van Stockholm, geïmplementeerd met [EU-Verordening EG/850/2004](#).
- stoffen waarvan in het kader [Verordening \(EG\) nr. 1907/2006 \(REACH\)](#) is bepaald dat zij voldoen aan de criteria voor stoffen van zeer ernstige zorg, op grond waarvan ze kandidaat zijn voor een totale uitsluiting (autorisatie).

Omdat deze zeer schadelijke stoffen niet terug in de kringloop mogen worden gebracht, mogen - op basis van genoemde regelgeving - geen handelingen worden verricht die kunnen leiden tot diffuse verspreiding van deze milieugevaarlijke stoffen. Dit kan betekenen dat verwerkingsvormen die voldoen aan de minimumstandaard in bepaalde gevallen alsnog niet kunnen worden toegestaan. Ook mogen partijen afval waarin deze milieugevaarlijke stoffen voorkomen niet worden gemengd met andere partijen afval, met andere afvalstoffen of met niet-afvalstoffen wanneer dit kan leiden tot diffuse verspreiding van betreffende stoffen.

Omdat de betreffende stoffen in veel soorten afval kunnen voorkomen en de geformuleerde minimumstandaarden in het algemeen zijn gebaseerd op een gemiddelde of gebruikelijke samenstelling, moet per situatie worden beoordeeld of (incidentele) aanwezigheid van deze stoffen te verwachten is. Bij het verlenen van vergunningen voor afvalverwerking wordt daarom van geval tot geval afgewogen of opnemen van specifieke vergunningvoorschriften noodzakelijk is.

## VI Beleid en regelgeving

### Nationale regelgeving en beleid

#### *Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen*

In het [Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen](#) is bepaald dat het storten van verpakkingen van overige gevaarlijke stoffen niet is toegestaan (categorie 43c).

#### *Regeling scheiden en gescheiden houden van gevaarlijke afvalstoffen*

De [Regeling scheiden en gescheiden houden van gevaarlijke afvalstoffen](#) beoogt een zo hoogwaardig mogelijke verwerking van afvalstoffen te stimuleren door verschillende categorieën van gevaarlijke afvalstoffen te scheiden en gescheiden te houden. Verpakkingen met overig gevaarlijk afval worden niet expliciet genoemd en vallen daarom – voor zover het gaat om gevaarlijk afval - onder categorie 36 van de regeling. Op basis hiervan moeten verpakkingen met overig gevaarlijk afval gescheiden worden gehouden van (gevaarlijke) afvalstoffen die niet vallen onder dezelfde categorie verpakkingen met overig gevaarlijk afval. Verzoeken op basis van de regeling om verpakkingen met overig gevaarlijk afval te mogen mengen met andere afvalstoffen worden alleen gehonoreerd wanneer dit de verwerking volgens de minimumstandaard van zowel de verpakkingen met overig gevaarlijk afval als van de afvalstof waarmee het wordt gemengd niet frustreert. Hiertoe worden zonnodig voorwaarden aan de toestemming verbonden.

Op termijn wordt de Regeling scheiden en gescheiden houden van gevaarlijke afvalstoffen ingetrokken en zal de Lijst met gescheiden te houden categorieën van afvalstoffen als bedoeld in hoofdstuk [Mengen](#) van het beleidskader uit Bijlage 5 van het LAP ook opgenomen worden in het [Activiteitenbesluit](#). In het Activiteitenbesluit milieubeheer zijn regels gesteld met betrekking tot het mengen van niet-gevaarlijke afvalstoffen. Deze regels worden aangevuld met bepalingen over het mengen van gevaarlijke afvalstoffen.

Verpakkingen met overig gevaarlijk afval vallen in de lijst met gescheiden te houden categorieën van afvalstoffen onder categorie 85A of 86A van tabel 1 en moeten gescheiden worden gehouden van andere (gevaarlijke) afvalstoffen. Verzoeken op basis van de aanvraag van een omgevingsvergunning om verpakkingen met overig gevaarlijk afval te mogen mengen met andere afvalstoffen worden alleen gehonoreerd wanneer dit de verwerking volgens de minimumstandaard van zowel de verpakkingen als van de afvalstof waarmee het wordt gemengd niet frustreert. Hiertoe worden zonnodig voorwaarden aan de toestemming verbonden.

#### *Convenant inzake resten en gebruikte verpakkingen van gewasbeschermingsmiddelen*

Sinds eind 1988 is het [Convenant inzake resten en gebruikte verpakkingen van gewasbeschermingsmiddelen](#) van kracht. Dit convenant is ondertekend door zowel de overheid (de ministeries van VROM, LNV, SZW en WVC (nu VWS)) als het bedrijfsleven (toelatinghouders/fabrikanten, handelaren en het landbouwbedrijfsleven). De Stichting Opruiming Restanten Landbouwbestrijdingsmiddelen (STORL) ziet toe op de uitvoering van het convenant.

Het convenant bepaalt dat ongeopende verpakkingen landbouwbestrijdingsmiddelen, met het merkteken van de STORL, zonder creditering kunnen worden teruggebracht bij de distributeur. Op basis van de [Verordening Reiniging Verpakkingen Gewasbeschermingsmiddelen](#) van het Hoofdproductschap Akkerbouw en een gelijklopende [Verordening van het Productschap Tuinbouw](#) geldt een schoonspoelplicht van lege verpakkingen van bestrijdingsmiddelen door de gebruikers van deze bestrijdingsmiddelen. Het opslaan van niet gereinigde verpakkingen voor later is niet toegestaan. Resten van verpakkingen van gewasbeschermingsmiddelen die niet kunnen worden schoongespoeld kunnen kosteloos worden aangeboden bij een KGA -depot. Gemeenten ontvangen een vergoeding voor de gemaakte kosten op basis van een vaste prijs per kilo.

#### *Besluit en Regeling melden bedrijfsafvalstoffen en gevaarlijke afvalstoffen*

Het [Besluit](#) en de [Regeling melden](#) stellen voorschriften aan ontdoeners, inzamelaars/vervoerders en ontvangers van afvalstoffen binnen Nederland. Het doel is om ten behoeve van toezicht, handhaving en monitoring zicht te krijgen op de omvang, aard, afgelegde route en verwerkingsmethode van afvalstoffen binnen Nederland.

Het besluit en de regeling bevatten regels omtrent het melden van de ontvangst en de afgifte van afvalstoffen door meldingsplichtige inrichtingen, de meldsystematiek, de afvalstoffenregistratie en de vereiste formulieren (zoals de begeleidingsbrief).

Het Besluit melden wijst in [artikel 2](#) aan welke inrichtingen maandelijks aan het Landelijk Meldpunt Afvalstoffen moeten melden. Niet alle inrichtingen die afvalstoffen ontvangen zijn meldingsplichtig; in het algemeen vallen buiten de meldingsplicht inrichtingen die kleine hoeveelheden afval en/of weinig milieubelastende afvalstoffen ontvangen en deze niet verbranden of storten. Verder worden in artikel 2 inrichtingen uitgezonderd van de meldplicht die uitsluitend handelingen verrichten met bepaalde afvalstoffen, omdat het melden van deze afvalstoffen weinig meerwaarde heeft voor toezicht en handhaving. Tenslotte geldt er voor meldingsplichtige inrichtingen een uitzondering voor het melden van afvalstoffen die genoemd staan in [bijlage I van het Besluit melden](#). Niet-meldingsplichtige inrichtingen moeten de meldgegevens als bedoeld in [artikel 10.40 lid 1 van de Wet milieubeheer](#) wel registreren, vijf jaar bewaren en desgevraagd binnen redelijke termijn voor toezicht beschikbaar stellen (artikel 2 lid 3 van het besluit).

Meer informatie over het Besluit en de Regeling melden is te raadplegen op de site van het [Landelijk Meldpunt Afvalstoffen](#) (LMA).

*Uitzonderingen op de vergunningplicht (omgevingsvergunning voor milieu)*

In principe zijn inrichtingen voor alle handelingen (inclusief handelingen voorafgaand aan nuttige toepassing of verwijdering, zoals opslag) met afvalstoffen vergunningplichtig. Op deze vergunningplicht bestaan uitzonderingen welke genoemd worden in het [Besluit omgevingsrecht](#) (Bor), bijlage I onderdeel C, categorie 28, onderdeel 28.10. In sommige gevallen is nog wel een zogenaamde Omgevingsvergunning beperkte milieutoets (OBM) nodig. Artikel 2.2a van het Besluit omgevingsrecht wijst aan wanneer een OBM van toepassing is. De gevallen waarin de OBM moet of kan worden geweigerd volgt uit artikel 5.13b van het Besluit omgevingsrecht. Zie voor meer informatie de site van [InfoMil](#).

Inrichtingen die uitgezonderd zijn van de vergunningplicht, moeten wel voldoen aan de voorschriften uit het [Activiteitenbesluit](#).

Voor handelingen met verpakkingen van overige gevaarlijke stoffen kunnen de uitzonderingen genoemd onder de punten 4, 12, 14, 20, 33 en 34 van toepassing zijn. In het [Activiteitenbesluit milieubeheer](#) staat een overzicht van alle uitzonderingen.

**VII Achtergronden bij grensoverschrijdend transport van afval**

Indeling op basis van Oranje lijst van afvalstoffen

Hieronder is een indicatief overzicht gegeven van codes van de Oranje lijst van afvalstoffen (bijlage IV van [Verordening \(EG\) 1013/2006](#)) die voor afvalstoffen van dit sectorplan aan de orde kunnen zijn. De codes zijn ontleend uit de bijlagen van het [Verdrag van Bazel](#) en het [OESO-besluit](#). Voor overbrenging van die afvalstoffen moet altijd de procedure van voorafgaande schriftelijke kennisgeving en toestemming worden gevolgd. De procedure is beschreven in hoofdstuk [Toetsingskader in- en uitvoer](#) van het beleidskader.

**Indicatief overzicht van codes op basis van de Oranje lijst**

Codes op basis van bijlage VIII van het Verdrag van Bazel	A3050, A4010, A4030
---	---------------------

Indeling op basis van bijlage I van het Verdrag van Bazel (Y-code)

Op basis van het [Verdrag van Bazel](#) zijn gevaarlijke afvalstoffen in te delen in categorieën van Y-codes. Lidstaten van de Gemeenschap dienen aan de hand van onder meer de Y-codes aan de Europese Commissie te rapporteren hoeveel en welke gevaarlijke afvalstoffen zijn overgebracht. Hieronder is een indicatief overzicht gegeven van categorieën van Y-codes van bijlage I van het Verdrag van Bazel die op de afvalstoffen van toepassing kunnen zijn.

**Indicatief overzicht van Y-codes op basis van bijlage I van het Verdrag van Bazel**

Codes op basis van bijlage I van het Verdrag van Bazel	Y02, Y05, Y06, Y07, Y13, Y18
--	------------------------------

Vermeld de code van de Oranje lijst en de Y-code altijd bij kennisgevingen.